

Årsmelding 2012

Norske Kvinners Sanitetsforening

Innhold

- 03 Organisasjonsleder
- 04 Kvinners helse og livsvilkår
- 06 Kvinner med minoritetsbakgrunn
- 07 Etiopia
- 08 Forskning og utvikling
- 10 Eldre
- 10 Omsorgsberedskap
- 11 Barn og unge
- 12 Tildelinger
- 13 Kommunikasjon og samfunn
- 14 N.K.S. Kløverinstitusjoner
- 15 Institusjoner og eiendom
- 16 Medlemmer og lokalforeninger
- 17 Utdrag fra lokalforeningenes regnskap
- 18 Utdrag fra fylkenes årsmeldinger
- 24 Årsregnskap
- 25 Resultatregnskap
- 26 Noter til regnskapet
- 28 Revisjonsberetning
- 30 Representasjon i komiteer og utvalg
- 31 Organisasjonens ledelse og administrasjon

Design: Metro Branding
Trykk: Prinfo Unique

Prinsesse Astrid fru Ferner er Norske Kvinners Sanitetsforening høye beskytter
Forsidebildet er tatt av Per-Åge Eriksen

Et år med høy aktivitet

I 2012 har vold vært et gjennomgangstema i organisasjonens mange aktiviteter. Sentralt som lokalt. Foruten sanitetskvinner, var det mange fagpersoner som deltok på den nasjonale konferansen om vold mot kvinner. En flott dag med nyttig kunnskap, blant annet ny kunnskap om vold mot eldre.

Lokalt har sanitetsforeninger og fylkesforeninger arrangert åpne møter med vold mot kvinner som tema. Nok en gang vil jeg beklage at det i dagens Norge er nødvendig å ha fokus på dette temaet.

Vår søsterorganisasjon i Etiopia lever i beste velgående og vokser for hvert år. Ved mitt besøk i november var det gledelig å se at det er utvikling i de lokale foreningene. Mange flotte damer som vil være med å gjøre en forskjell for sine medmennesker. Dette er et prosjekt vi virkelig kan være stolte av, og som har vakt oppsikt langt utenfor vårt lands grenser.

Antall grupper innen vårt omsorgsberedskapsarbeid vokser også fra år til år, og

nå har vi 100 grupper fordelt over hele landet. Flere av disse gruppene var i aksjon ved ulike hendelser dette året. Det er godt å registrere at kommunene setter stor pris på dette samarbeidet.

En fullsatt sal i Den Gamle Logen i Oslo hyllet årets vinner av Fredrikkeprisen, Anne Grethe Solberg – en verdig og uredd prisvinner.

I Norske Kvinners Sanitetsforening har det blitt en tradisjon å dele ut priser, men å motta en pris som organisasjon er det ingen tradisjon for. Derfor var det veldig hyggelig at vi dette året ble tildelt en pris for første gang, Pillarguriprisen.

Året 2012 har gått over i historien. Et år med stor aktivitet i organisasjonen. De fleste av målene vi satte oss har vi klart å oppfylle, bortsett fra på ett område: Verving. Det er helt klart at vi må bli mye mer aktive på det området. Det handler om organisasjonens være eller ikke være.

En stor takk til alle våre medlemmer for det flotte arbeidet som er utført på lokalplanet, og lykke til med det videre

arbeidet under mottoet: I de små ting frihet – I de store ting enighet – I alle ting kjærlighet.

En stor takk til våre samarbeidspartnere for godt samarbeid, og en stor takk til alle ansatte i sekretariatet for flott utført arbeid.

Sølvi Lundgaard

Sølvi Lundgaard
Organisasjonsleder

NORSKE KVINNERS SANITETSFORENING – HVEM ER VI?

Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.) er en landsdekkende organisasjon bestående av lokale foreninger med sterk forankring i nærmiljøet. 742 foreninger (pr. 31.12.12.) jobber med organisasjonens saker i sitt lokalmiljø, og har aktiviteter som dekker definerte behov i deres respektive kommuner.

Organisasjonen har som formål å bidra til et trygt og inkluderende samfunn ved å aktivisere medlemmene til frivillig innsats innenfor helse- og sosialområdet, med spesielt fokus på kvinner.

N.K.S. er partipolitisk uavhengig og livssynsøytral. Lands-

møtet er organisasjonens høyeste myndighet og arrangeres hvert andre år. Landsstyret er høyeste myndighet mellom landsmøtene og består av sentralstyret og de fylkeslederne som ikke er valgt til sentralstyret.

N.K.S. ble stiftet i 1896 og er Norges største kvinneorganisasjon. Vårt motto er:

I de små ting frihet

I de store ting enighet

I alle ting kjærlighet

Kvinnerens helse og livsvilkår

N.K.S. skal være en aktiv pådriver for utvikling av kvinners helse og livsvilkår ved å drive opplysning om forskning og kunnskap, samt være aktiv i den helsepolitiske debatten gjennom medieutspill, høringer og deltakelse på aktuelle arenaer.

I 2012 sto vold øverst på dagsorden i N.K.S. sitt arbeid for å bedre kvinners helse og livsvilkår, og det går derfor igjen som en rød tråd i aktivitetene og arrangementene året igjennom. Som ledd i dette arbeidet har vi initiert et samarbeid med syv andre aktører for å lansere en kampanje som skal mobilisere til nulltoleranse for vold mot kvinner. Disse aktørene er Den norske kirke, Islamsk råd, Virke, Krisesentersekretariatet, Reform (Ressurssenter for menn), JURK (Juridisk rådgivning for kvinner) og Pensjonistforbundet. Rød knapp-kampanjen STOPP VOLD MOT KVINNER lanseres i januar 2013. Kampanjen ledes av en styringsgruppe og N.K.S. har sekretærfunksjon for arbeidet. Det er nedsatt en lanseringsgruppe og fire arbeidsgrupper innen temaene: rettigheter, behandling, forebygging og forskning.

Det er avhold idédugnad i forbindelse med kampanjen. 40 personer fra egne og andre organisasjoner samt relevante fagmiljøer bidro med innspill tuftet på ulik kompetanse og erfaring.

Bryter stillheten

Kvinnehelsedagen ble arrangert 24. mars. Blant temaene som sto på agendaen var «Trakassering – kan det skremme kvinner vekk fra offentlige arenaer?» Kvinners erfaring er at de som hever stemmen i samfunnsdebatten, risikerer å bli verbalt overfalt. 400 personer deltok på den åpne dagen.

Under gjennomføringen av mosjonsløpet Spar Jentebølgen løp/gikk over 20 000 kvinner på 30 steder i landet – fra Alta i nord til Flekkefjord i sør – under parolen «Sammen mot vold».

Over hele landet har lokale sanitetsforeninger arrangert åpne møter med vold mot kvinner som tema. Foredragsholdere har vært fagfolk og mennesker som selv har vært utsatt for vold, eller har opplevd vold i nære relasjoner. Det har både vært paneldebatt og dialog med salen.

– Vold mot kvinner rammer hele familien, sa statssekretær Kjell Erik Øie i Helse- og omsorgsdepartementet på N.K.S. sin nasjonale konferanse om vold mot kvinner 18. oktober. Nærmere 200 fagpersoner fra helsevesen, krisesentre, kommuner, politi, forskningsinstitusjoner og organisasjoner innen helse- og sosialfeltet, samt sanitetskvinner deltok på heldags-konferansen i Gamle Logen i Oslo.

Et viktig tema under konferansen var avvergingsplikten. Det ble også for midlet ny kunnskap om vold mot eldre.

Lokale sanitetsforeninger landet over har fulgt opp ved å holde åpne møter med temaet vold mot kvinner med foredragsholdere og paneldebatt.

I den offentlige debatten snakkes det høyt og ofte om forebygging av voldtekt blant ungdom. Sanitetskvinnene mener det er på tide at ungdom selv får si hva de mener, og inviterte derfor til dialogmøte for ungdom om voldtekt på Litteraturhuset i Oslo den 13. november.

TV-aksjonen

Det ble også nedlagt store ressurser i forbindelse med utarbeidelse av søknad til TV-aksjonen, uten at man lyktes å få tildelt aksjonen i 2013.

Påvirkning

N.K.S. har hatt møter med alle de politiske partiene og gitt innspill om at bekjempelse av vold mot kvinner blir et eget punkt i partiprogrammene foran årets stortingsvalg.

Sammen med de andre aktørene bak Rød knapp-kampanjen arrangerte N.K.S. blant annet et temamøte i Stortinget, der representanter for alle regjeringspartiene samt justisministeren deltok.

20 000 kvinner deltok i Spar Jentebølgen under motto «sammen mot vold». Foto: Per-Åge Eriksen

Organisasjonene bak kampanjen har også sendt felles uttalelse til stortingsmeldingen om vold i nære relasjoner.

N.K.S. har deltatt i aktuelle fagseminar, blant annet oppstartseminaret for arbeidet med ny handlingsplan mot voldtekt i regi av Justis- og beredskapsdepartementet.

Det er sendt høringsnotat i forbindelse med Høring NOU 2012: 15 Politikk for likestilling.

Det er avgitt høringsuttalelse til en ny Folkehelsemelding.

Utvikling

Fylkesledere og kvinnehelsekontakter i fylkene var samlet til fellesseminar i januar, sammen med tillitsvalgte innen omsorgsberedskap. På dagsorden sto vold i minoritetsfamilier, arbeid med seksuelle overgrep samt erfaringsutveksling om arbeidet med vold i de lokale foreningene.

Midler

Interflora Humanitære Fond har gitt 450 000 kroner til N.K.S. sitt arbeid mot vold mot kvinner.

Scheiblers Stiftelse har gitt 517 000 kroner til utprøving av programmet Mamma Mia, som er en nettbasert løsning for å forebygge fødselsdepresjon.

Tryg allmenntilrette stiftelse har gitt 290 000 kroner i midler til å etablere et lavterskeltilbud for kvinner som er utsatt for vold og overgrep. Tilbudet vil bli etablert i tilknytning til et av våre veiledningscenter, etablert i landets helseregioner, nærmere bestemt Sandnes.

VOLD MOT KVINNER

For mange kvinner i Norge, landet som er kåret til et av verdens beste land å bo i, utgjør fysisk, psykisk og seksualisert vold en alvorlig og reell helsetrussel. Vold mot kvinner er et stort samfunnsproblem og et folkehelseproblem, og det koster det norske samfunn 4,5 – 6 milliarder kroner årlig. Hver tiende kvinne her til lands vil i løpet av livet bli utsatt for det som karakteriseres som grov vold. Med denne kunnskapen har det vært naturlig for N.K.S. å sette bekjempelse av vold mot kvinner på dagsorden i vårt arbeid med å bedre kvinners helse og livsvilkår. At sanitetskvinnene har tatt opp kampen mot vold mot kvinner, går som en rød tråd gjennom alle organisasjonens aktiviteter.

LANDSSTYRETS KVINNEHELSEKOMITÉ

Liv Stokkenes Jacobsen (leder), N.K.S. Sogn og Fjordane
Gunvor Kjølhamar, N.K.S. Hedmark
Hildgunn Hammer, N.K.S. Troms
Elisabeth Sortland Sande, N.K.S. Rogaland
Hanne Sundt, Overgrepsmottaket i Oslo
Fagkonsulent Anne-Bente Stigen Berg er komiteens sekretær

Kvinner med minoritetsbakgrunn

N.K.S. skal bidra til inkludering av kvinner med minoritetsbakgrunn. N.K.S. skal utvikle et langsiktig samarbeid med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Det skal videreutvikles og etableres konkrete prosjekter, nasjonalt og lokalt.

Pr 31.12. 2012 var det etablert SESAM/ flyktningeprojekt i 40 kommuner.

Felles arenaer

N.K.S. var medarrangør for 8. mars-arrangementet i Den norske opera, der 1300 innvandrerkvinner samlet seg for å markere den internasjonale kvinnedagen.

Samarbeidet med Vålerenga mot rasisme er videreført. Nettverkskafeen, med aktuelle tema innen blant annet

helse og fysisk aktivitet, er et populært tiltak. Det ble også arrangert en jente-konferanse, der jenter fra øst møtte jenter fra vest i Oslo. Tema for dagen var «Oslo på kryss og tvers». Konferansen ble utviklet i samarbeid med Vålerenga mot rasisme, og den fant sted i friluft ved Sognsvann.

Utvikling

Minoritetshelse var et viktig stikkord da det ble avholdt integreringsseminar i april. I kjølvannet av seminaret ble det oppfordret til å holde åpne møter lokalt om det viktige teamet.

Midler

N.K.S. mottok 400 000 kroner fra IMDi for å videreføre flyktningeprojektet. Det retter seg mot nybosatte flyktninger

og går ut på å invitere disse med i aktivitetene til de lokale sanitetsforeningene.

Enhet for mangfold og integrering – Bydel Grünerløkka, Oslo kommune, ga 50 000 kroner til gjennomføringen av jentekonferansen.

Helsedirektoratet har gitt 100 000 kroner til finansiering av fysisk aktivitet i de lokale sanitetsforeningene. Prosjekt-søknader fra fire lokalforeninger ble tildelt 30 000 kroner fra Helsedirektoratet. Stikkord for dette prosjektet er fysisk aktivitet.

Videre er det gitt 80 000 kroner fra Helsedirektoratet til et prosjekt om minoritetshelse i samarbeid med avisen Utrop, landets første flerkulturelle avis.

Sanitetskvinner har flere tilbud til minoritetskvinner, blant annet en nettverkskafé som drives sammen med Vålerenga mot rasisme.

Etiopiske sanitetskvinner i Bahir dar. Foto: N.K.S.

Søsterorganisasjon i Etiopia

N.K.S. har etablert en myndighetsgodkjent søsterorganisasjon i Etiopia, Women's Health Association of Ethiopia (WHAE).

WHAE bygges opp etter modell av Norske Kvinners Sanitetsforening, og er en selvstendig organisasjon godkjent av etiopiske myndigheter for å drive landsdekkende arbeid i det afrikanske landet. Etiopia er et av verdens fattigste land. Fattigdommen bidrar, sammen med patriarkalske strukturer og mangel på reelle rettigheter, til at kvinner holdes nede. Gjennom å hjelpe kvinnene bidrar arbeidet i Etiopia også indirekte til å hjelpe deres barn, familier og lokalsamfunn.

Syv regioner

Utviklingsarbeidet i Etiopia drives langs tre akser: Organisasjonsutvikling, helseprosjekter og inntektsbringende arbeid. Virksomheten er et godt eksempel på bærekraftig bistandsarbeid som bidrar til bedre fremtidsmuligheter for etiopiske kvinner og deres familier. Arbeidet i Etiopia vekker oppsikt, og ble blant annet presentert på et eget miniseminar under FNs Kvinnekommisjon i New York i februar.

I 2012 ble det arbeidet med å opprette foreninger i to nye regioner, Dire Dawa og Harar. Totalt er organisasjonen etablert i fem av landets elleve regioner. Fra før var det foreninger i Addis Abeba, Oromya, Tigrey, Amhara og Sør-Provinsen.

N.K.S. / WHAE har et samarbeid med Høgskolen i Molde om praksis for norske sykepleierstudenter i Etiopia. Det er også opprettet dialog med Høgskolen Diakonova om et mulig samarbeid knyttet til utdanning av sykepleiere og helsesøstre. Det er også innledet et samarbeid med Høgskolen i Bergen om utdanning av helsesøstre.

Partnerbesøk

Det ble gjennomført tre partnerbesøk til Etiopia i 2012 – et i februar ved generalsekretær i N.K.S. og et i mars ved prosjektleder i N.K.S. I november reiste en større delegasjon bestående av organisasjonsledelsen, sanitetskvinner fra Østfold, Hamar Sanitetsforening og Blindern og Vinderen Sanitetsforening, samt prosjektleder og kommunikasjonssjef fra N.K.S.' sekretariat. Formålet med partnerbesøkene er å følge opp opp-

byggingen av WHAE og de norske studentene. Foreningene som var med på delegasjonsreisen i november, var der for å følge opp sine fadderforeninger og/eller å vurdere fadderskap.

Finansiering

Fadderskap er en av tre finansieringskilder for arbeidet i Etiopia som finansieres slik: Direktoratet for utviklingssamarbeid (NORAD) via Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål (FOKUS), har bidratt med 400 000 kroner til drift og oppbygging av WHAE. N.K.S. sentralt finansierer utvikling av forretningsplaner og igangsetting av inntektsbringende aktiviteter. Tredje finansieringskilde er fadderordningen som går ut på at norske lokal- eller fylkesforeninger er faddere for etiopiske foreninger. Gjennom fadderordningen er det i 2012 bidratt med midler til ulike kvinnehelseprosjekter på lokalt nivå.

Lysaker Rotary har gitt tilsagn om 40 000 kroner, øremerket arbeidet i Gulele i Oromya-regionen.

Nina Øverby og Sigrunn Hernes ved Universitetet i Agder arbeider med prosjektet «Mat for små mager». Foto: N.K.S.

Forskning og utvikling

N.K.S. skal være en ledende aktør innen forskning på kvinnehelse. «Jentene har rangen» er N.K.S. sin forskningsstrategi. Den er retningsgivende for forsknings- og utviklingsarbeidet (FoU) på alle nivå i organisasjonen frem til 2014.

Satsingen innen forskning er i tråd med organisasjonens fokus på kvinners helse og livsvilkår. N.K.S. mener at kvinner ofte behandles med bakgrunn i begrenset kjønns spesifikk kunnskap. Ved å finansiere forskning på kvinners helse, sykdom og livsvilkår, ønsker vi å medvirke til å tette igjen kunnskapshull og fremskaffe nye viten om kvinners helse og livsvilkår. Det arbeides også for å få Norges forskningsråd (NFR) til å etablere et eget kvinnehelseprogram.

Fagsamarbeid

23. mars ble det avholdt en forskningsdag, som en del av kvinnehelsedagene. Faglige samarbeidspartnere var NFR og Nasjonal Kompetansetjeneste for

kvinnehelse ved Rikshospitalet, Oslo Universitetssykehus. Temaet var: Hvor går veien for kvinnehelseforskning i Norge, og forskningsnytt om vold og overgrep.

N.K.S. har medvirket faglig til et kvinnehelseseminar i regi av Dagens Medisin den 8. mars, og er oppnevnt i referansegruppen for Nasjonal Kompetansetjeneste for Kvinnehelse ved Rikshospitalet, Oslo Universitetssykehus av Helse Sør Øst.

Midler

Gjennom egne fond og midler fra Extra-Stiftelsen Helse og Rehabilitering forvalter Sanitetskvinnene mellom 15–20 millioner kroner til forskning- og utviklingsprosjekter.

Midler fra N.K.S. sine egne fond tildeles av Sentralstyret etter vurdering i et ekspertpanel i tråd med forskningsstrategiens retningslinjer.

N.K.S.' EKSPERTPANEL 2012

Berit Schei, professor dr.med, NTNU, Åshild Slettebø, professor, Universitetet i Agder, Anne Eskild, professor dr.med, Universitetssykehuset Akershus, Signe Flottorp, spesialist i allmennmedisin, dr. med, Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, Marite Rygg, professor, NTNU, Marit Kirkevold, professor, Institutt for helse og samfunn, UiO, Guro Valen, professor Institutt for medisinske basalfag, UiO, Siri Thoresen, seniorforsker, NKVTS og Natasha Skalko-Basnet professor Institutt for farmasi, UiT.

BEVILGNINGER FRA N.K.S.-FONDENE 2012 TIL BRUK I 2013

Følgende forsknings- og utviklingsprosjekter mottok midler fra Sanitetskvinnenes fond for forskning og utvikling i 2012.

NYE TILDELINGER

Fond for barn og unge

Sentralstyret bevilget kr 600 000 til dr. grad *Mat for små barnehagemager – Intervensjonsstudie for å fremme sunne matvaner blant småbarn for å forebygge overvekt*. Stipendiat Sissel Heidi Helland, master i pedagogikk og universitetslektor. Hovedveileder: Nina Cecilie Øverby, ph.d. Universitetet i Agder.

Fond for kvinnemedisinsk forskning

Sentralstyret bevilget kr 600 000 til dr. grad med ukjent kandidat: *Behandling av bulimi: Effekt av kognitiv terapi, fysisk aktivitet og kostholdsrådgivning – en randomisert, kontrollert studie*. Hovedveileder: Jorunn Sundgot-Borgen, professor ved Norges Idrettshøgskole, Oslo.

Fond for psykiske lidelser

Sentralstyret bevilget kr 750 000 til post. doc: *The use and implementation of an e-health intervention («Mamma Mia») for postpartum depression*, Filip Drotz, direktør for forskning og utvikling i Changetech. Hovedveileder, Kari Slinning, dr. psychol.

FLEREÅRIGE PROSJEKTER

Revmatismefondet

År 3

Sentralstyret bevilget kr 600 000 til dr. grad, *Systemisk Sklerose (SSc) i Norge. En klinisk og epidemiologisk studie av pasienter registrert i Helseregionene Sør-Øst i perioden 1999–2009*. Anna Maria Hoffmann-Vold, cand.med. Revmatologisk avdeling Oslo Universitetssykehus, Rikshospitalet.

Sentralstyret bevilget kr 600 000 til dr. grad: *Behandling av nyoppstått leddgikt – med målsetting remisjon (fravær av aktivitetstegn og symptomer på sykdommen). En randomisert multi-senterstudie for å undersøke effekten av tett oppfølging med ultralyd sammenlignet med vanlig klinisk undersøkelse – del av multisenterstudie*, Anna-Birgitte Aga, overlege, spesialist i revmatologi, Revmatologisk avd. Diakonhjemmet Sykehus, Oslo.

År 2

Sentralstyret bevilget kr 143 000 til rehabiliteringsprosjekt: *Postoperativ behandling for personer operert for slitasjegikt i tommel*. Tove Lill Nilsen, fagansvarlig ergoterapeut, Revmatologisk avdeling, Diakonhjemmet sykehus, Oslo.

Fond for osteoporose

År 3

Sentralstyret bevilget kr 750 000 til post. doc: *Vitamin D og muskel-skjelett lidelser hos ikke-vestlige innvandrere i Norge. En randomisert, kontrollert, dobbel blind intervensjonsstudie*. Ahmed Madar, ph.d. Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo.

Fond for kvinnemedisinsk forskning

År 3

Sentralstyret bevilget kr 600 000 til dr. grad: *Vold og overgrep: Omfang og helsekonsekvenser hos norske kvinner*, Helene Flood Aakvaag, cand. psychol. Forsker III, Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS), Oslo.

Sentralstyret bevilget kr 600 000 til dr. grad: *Møte mellom lesbiske kvinner og helseprofesjoner i fødselsomsorgen «Mor, medmor og jordmor»*. Bente Dahl, jordmor og master i sykepleie, høgskolelektor ved avd. for helse, ernæring og ledelse, Jordmorutdanningen, Høgskolen i Oslo og Akershus.

Kreftfondet

År 2

Sentralstyret bevilget kr 600 000 til dr. grad: *Bedre behandling av genitale infeksjoner. Rollen til nanomedisin og antiviral terapi*. Hovedveileder: Natasa Skalko Basnet professor ved Institutt for farmasi, Universitetet i Tromsø.

Sentralstyret bevilget kr 750 000 til post. doc: *Remisjon, sykdomsprogresjon og prognostiske faktorer i unge voksne med barneleddgikt – en longitudinell studie*, Anne Marit Selvaag, dr. med. revmatolog, Reumatologisk avdeling Rikshospitalet, Oslo Universitetssykehus.

Sanitetskvinnene arbeider for å styrke eldres rettigheter og omsorgstilbud.

Foto: Shutterstock

Eldre

N.K.S. arbeider for å styrke eldres rettigheter og omsorgstilbud sammen med Norsk Pensjonistforbund, Kirkens Bymisjon og Eldreaksjonen. Det arbeides aktivt for å sikre eldre hjelpetrenende et lovverk som gir rett til å få dekket grunnleggende behov, uavhengig hvor i landet en bor. Det er også en målsetting å sikre utarbeidelse av en ny kvalitetsforskrift hvor grunnleggende behov blir tydelig definert, og at det bevilges økonomiske rammer til kommunene som gjør det mulig å bedre kapasiteten og kvaliteten i eldreomsorgen.

Sammen med de andre organisasjonene er flere av ideene fra prosjektet Arena Ny Omsorg videreført i ulike politiske sammenhenger. Hagenutvalgets utredning om ny teknologi i omsorgen er kommentert, og fulgt opp politisk. Det er spilt inn krav til eldreomsorgen i Statsbudsjettet for 2013. Videre er det gitt innspill til partiprogrammene, og avviklet møter med Ap og Venstre.

Omsorgsberedskap

N.K.S. skal være en attraktiv samarbeidspartner for sentrale og lokale myndigheter knyttet til beredskapsfeltet.

Omsorgsberedskapsgrupper har vært utkalt til følgende aksjoner: brann i Femund gjestegård på Hedmark, en skogbrann i Haugesund og en leteaksjon i Trysil, leteaksjon i Engerdal, brann i Gausdal, brann i Sarpsborg og brann i Rindal. I Tromsø ble det holdt åpent hus i forbindelse med rettsaken etter 22. juli.

Til sammen har de forskjellige gruppene deltatt på elleve øvelser, blant annet så deltok Hamar etter en sprengulykke i Vikingskipet. Videre har det vært simulert flyulykke og tunnelulykke.

Nyetableringer

Fem nye grupper er etablert. Totalt er det nå 100 omsorgsberedskapsgrupper, hvorav 78 av dem har underskrevet samarbeidsavtale med sine respektive kommuner. Sanitetsforeningens omsorgsberedskapsgruppe i Fredrikstad er lagt ned etter eget ønske. I Bodø har kommunen avgjort at det ikke er behov for en omsorgsberedskapsgruppe. Gruppens ressurser er kanalisert til å bistå med influensavaksinerings.

Utvikling

Det ble arrangert felles strategiseminar for fylkesledere og fylkeskontakter

innen kvinnehelse og beredskap i januar. Hovedtema i fellesdelen var informasjonsarbeid sett i betydningen av samfunnsaktørrollen i fylkene på områdene beredskap og kvinnehelse. Hovedtema på beredskapsdelen var «Øvelse gjør mester» og fylkeskontaktens rolle.

I mars arrangerte landsstyrets beredskapskomite omsorgsberedskapsseminar for gruppeledere og fylkeskontakter med 67 deltakere. I tillegg til fagtemaer var det nyttig erfaringsutveksling.

N.K.S. sin representant har deltatt på styremøter i Folk og Forsvar, Folk og Forsvars Nordiske konferanse, deltatt på DSB øvingskonferanse, årsmøte i Norsk Førstehjelpsråd samt to landsrådsmøter i Heimevernet.

Generalsekretæren og fagkonsulenten har deltatt i Helsedirektoratets Samarbeidsorgan for helsemessig og psykososial oppfølging etter 22.07.11.

LANDSSTYRETS BEREDSKAPSKOMITÉ

LANDSSTYRETS BEREDSKAPSKOMITÉ

Alma Hovda Bø, N.K.S. Oppland (leder)
Ann-Kristin Aurland, N.K.S. Hedmark
Janne Fallan Lorentsen, N.K.S. Vest-Agder
Mai Dalen, Oslo, seniorrådgiver i DSB
Fagkonsulent Jorunn Sjølie, komiteens sekretær

Barn og unge

N.K.S. har mange aktiviteter som styrker barn og unges helse og livsvilkår, både når det gjelder forebygging og helsefremmende tiltak. Sanitetskvinnene har alltid hatt et sterkt engasjement for barn og unge.

Lokale tiltak

Hvert år bevilger lokale foreninger millioner av kroner til aktiviteter og tiltak for barn. Innsatsen er rettet mot sunne matvaner gjennom servering av skolefrokoster, og bidrag til blant annet ferie- og fritidstiltak og leksehjelp.

250 barn

I Norge i dag er det også mange barn og unge som trenger et friminutt fra en tøff hverdag. Derfor arrangeres det drømmedager gjennom Min dag i dag. Ønskene kvalitetssikres av etablerte kontaktpersoner som består av fagpersonell innen skoleverket og helsevesenet. Arbeidet med å utvide organisasjonens nettverk

av kontaktpersoner pågår kontinuerlig. Min dag i dag har en egen tverrfaglig ressursgruppe, som er nedsatt sentralt.

I 2012 ble det arrangert 100 drømmedager for tilsammen 250 barn fra hele landet.

Midler

Min dag i dag har fått 400 000 kroner fra Reidar og Gunnar Holsts Legat. Lokale sanitetsforeninger har til sammen gitt 719 000 kroner.

NOEN STORE DAGER

Gutt (7) er avhengig av dialyse mens han venter på transplantasjon. Hans drømmedag var en dag i fornøyelsesparken Tusenfryd, etterfulgt av besøk på Peppes Pizza.

Jente (9) med mange og lange opphold på sykehus ønsket seg en stor dag som besto av å ta med seg noen venner for å se Alvin og gjengen 3.

Gutt (3) med en meget alvorlig sykdom fikk komme på besøk i NRK og møte dragen Kosinus.

Jente i barnehagealder, med alvorlig syk mor, fikk sin store dag oppfylt da hun fikk være en hel dag i Dyreparken i Kristiansand.

Gutt (12) er en aktiv fyr som elsker idrett. Han lar seg imidlertid ikke stoppe av sykdom og skader og har nå begynt å trene langrenn. Hans drøm var å få lov å lære om trening, teknikk og kosthold fra hele Norges langrenns-helter Marit Bjørgen og Petter Northug. Dette hadde vært den største opplevelsen han hadde hatt. Marit hadde gitt ham masse råd. Therese Johaug hadde gitt ham «high five» og Petter hadde kommet innom for å si hei.

Maria (15) fikk sin drømmedag oppfylt da hun møtte Ole Gunnar Solskjær og Molde Fotballklubb.

Foto: Kjell Langmyren, Romsdals Budstikke

Tildelinger

Æresmerket

Æresmerket er Norske Kvinners Sanitetsforenings høyeste utmerkelse.

Det tildeles N.K.S.-medlemmer for særlig fortjenestefull innsats i organisasjonens frivillige arbeid. Æresmerket i 2012 ble tildelt Olga Andreassen, Høybråten sanitetsforening i Oslo.

Fredrikkeprisen

Prisen deles ut til personer som på en fremragende måte tar opp og synliggjør saker innenfor N.K.S. sitt formål og strategiske områder. Den består av en skulptur av Norske Kvinners Sanitetsforenings grunnlegger, Fredrikke Marie Qvam, et diplom og 100 000 kroner. Pengene er ikke til personlig bruk, men skal brukes til et formål innenfor N.K.S. sine arbeidsfelt.

For 2012 gikk prisen til Anne Grethe Solberg som i 2006 ble skutt av sin eksmann. Solberg overlevde og lever et aktivt liv. Hun snakker uredd og høyt til alle i kampen mot vold mot kvinner, og bruker sin dramatiske historie i håp om å hjelpe andre. At vold er tabu, lar hun seg ikke stoppe av.

– Anne Grethe Solberg får Fredrikkeprisen fordi hun har hatt mot til å bryte tabuer ved og gi ansikt til et av våre største samfunnsproblemer i dag, vold mot kvinner. Og for sin mangeårige innsats for å synliggjøre betydningen av kvinner i lederstillinger i sitt arbeid som organisasjonssosiolog og forsker, sa organisasjonsleder Sølvi Lundgaard i Norske Kvinners Sanitetsforening, da hun overrakte prisen til Solberg.

Solberg vil bruke prispengene til å etablere et prosjekt som skal ha som formål å stoppe vold mot kvinner og partnerdrap ved samlivsbrudd. Prosjektet vil bli etablert innen Norske Kvinners Sanitetsforening.

Unni & Jon Dørsjøs Minnefond

Unni & Jon Dørsjøs Minnefond bestyres av N.K.S. Avkastningen kan deles ut årlig til personer eller organisasjoner som gjør arbeid rettet mot eldre eller barn av innvandrerfamilier. Prisen ble ikke delt ut i 2012.

Fredrikkeprisvinner Anne Grethe Solberg.
Foto: Per-Åge Eriksen

Kommunikasjon og samfunn

N.K.S. skal kontinuerlig utvikle sine eksterne og interne kommunikasjonskanaler for å være til stede på de arenaer der media, støttespillere, fagfolk, medlemmer og beslutningstakere er. Det skal drives aktivt påvirkningsarbeid av politiske prosesser innen organisasjonens arbeidsområder.

Digital kommunikasjon

Medielandskapet og måten det kommuniseres på er i radikal utvikling. Som ledd i tilpasningen til dette har N.K.S. økt ressursbruken og systematisert sitt strategiske kommunikasjonsarbeid i sosiale medier.

Parallelt er organisasjonens websider i kontinuerlig utvikling. I 2012 ble det gitt ut fem utgaver av medlemsbladet Fredrikke, samt seks utgaver av det interne nyhetsbrevet Nytt og nyttig.

Nytt materiell

Informasjonsmateriell knyttet til flere av våre arbeidsområder og aktiviteter er utviklet og oppdatert. Kampanjen «Sammen mot vold» ble utviklet til Jentebølgen og Sanitetens uke, og som ledd i vårt internasjonale arbeid er en del materiell oversatt til engelsk.

Arbeidet med revitalisering av fastelavnens merkevare har vært et satsingsområde i 2012. Det ble utviklet nye produkter, nytt materiell og drevet

utstrakt internt informasjonsarbeid knyttet til dette prosjektet gjennom hele året.

Samfunn, høringer og foredrag

Som ledd i organisasjonens påvirkningsarbeid, er det sendt innspill til programarbeidet i de politiske partiene. Det er avgitt relevante høringsuttalelser. Disse er nevnt under de ulike arbeidsområdene.

Videre er det avholdt en rekke formelle og uformelle møter med politiske partier, departementer, statsråder og stortingsrepresentanter. Representanter for organisasjonen har vært til stede på relevante konferanser, møter og arrangementer gjennom hele året.

N.K.S. har deltatt på en rekke høringer i Stortinget, blant annet i forbindelse med statsbudsjettet i Justiskomiteen, Familie- og kulturkomiteen samt Helse- og omsorgskomiteen. Det ble også levert skriftlig innspill til statsbudsjettet.

Sanitetskvinnenes arbeid mot vold mot kvinner bragte generalsekretær Anne-Karin Nygård i debatt med justisminister Grete Faremo. Foto: Bjørn Langsem/Dagbladet

Media

N.K.S. hatt god oppmerksomhet, i både riksmidier og i lokale medier gjennom hele året. Knyttet til fastelavn fikk organisasjonen, tradisjonen tro, mye oppmerksomhet i media. Utdelingen av Fredrikkeprisen førte til bred dekning i aviser over hele landet.

I forbindelse med regjeringens Handlingsplan mot vold i nære relasjoner stilte generalsekretær i N.K.S. opp til radiodebatt mot justisminister Grete Faremo i Dagsnytt 18 i NRK. 4. juni hadde hun hovedkronikken i VG med tittelen «Bryt stillheten» som ledd i organisasjonens satsing på vold mot kvinner.

Midler

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har gitt 70 000 kroner til produksjon av brosjyre til Stemmerettsjubileet 2013.

STEMMERETTSJUBILEET 1913–2013

Fredrikke Marie Qvam var en stor administrator bak flere kvinneorganisasjoner og hun var Norske Kvinners Sanitetsforenings stifter og første formann. Derfor har N.K.S. en viktig rolle under markeringen av Stemmerettsjubileet i 2013. Organisasjonen er representert i den nasjonale stemmerettighetskomiteen, som planlegger den offisielle 100 års-markeringen av allmenn stemmerett. Det har vært nedlagt store ressurser i arbeidet med å forberede jubileumsåret. Det er ansatt en prosjektleder i 50 prosent stilling som skal bidra til utvikling og koordinering av aktiviteter i forbindelse med stemmerettsmarkeringen.

Musikterapi ved N.K.S. Olaviken alderspsykiatriske sykehus. Foto: Kristin Kjeilen Ukvitne

N.K.S. Kløverinstitusjoner

N.K.S. Kløverinstitusjoner as er et felles utviklingselskap og ressurscenter for institusjoner/virksomheter som N.K.S. eier og driver.

I 2012 var det 29 institusjoner/virksomheter tilsluttet selskapet. Samlet utgjør de cirka 1200 årsverk og omsetter for om lag 600 millioner kroner pr. år. Kløverinstitusjonene har inngått avtaler med de regionale helseforetakene og flere kommuner.

Institusjonene/virksomhetene

Et overordnet mål er å bidra til at N.K.S. ligger i forkant av utviklingen, og at virksomhetene leverer tjenester av god kvalitet. Det arbeides målrettet med kontinuerlig forbedring av tjenestene, og fire virksomheter er sertifisert etter ISO-9001 standard. Flere institusjoner/virksomheter arbeider med utvikling av nye tilbud, eller med omfattende endringer. Årets nytenkning står Sjøtun Sanitetsforening for. De vil etablere tilbud om avansert sykepleie i hjemmet til alvorlig syke og døende i Tromsø og omegn.

Felles arenaer

Institusjonene/virksomhetenes ledere utgjør en ledergruppe som har jevnlike

samlinger. Ledersamlingene bidrar til å danne nettverk og å styrke N.K.S.-identiteten, i tillegg til faglig oppdatering og inspirasjon. Et eget mellomlederforum arrangerer en årlig samling med fastlagt lederutviklingsprogram.

FoU-nettverk

Et Forsknings- og utviklingsnettverk er etablert for å samle denne type kompetanse innen selskapet, for gjensidig å utveksle ideer og prosjekter. Det er utarbeidet et felles FoU-strategidokument som virksomhetene kan benytte.

Ideelt nettverk

I samarbeid med andre ideelle organisasjoner har N.K.S. Kløverinstitusjoner bidratt til opprettelse av ideelt nettverk, bestående av aktører innen helse- og sosialområdet. Formålet er å styrke et forpliktende samarbeid mellom det offentlige og de ideelle organisasjonene. Å stå sammen gir større politisk tyngde. Nettverket har vært en av dem som har fremforhandlet en samarbeidsavtale mellom Regjeringen og de ideelle aktørene.

Fagnettverk Huntington

N.K.S. Kløverinstitusjoner har på oppdrag fra Helsedirektoratet/Helse- og omsorgs-

departementet etablert, og koordinerer, et nasjonalt fagnettverk for kommunale pleie- og omsorgstjenester til personer med Huntingtons sykdom. Nettverket ble opprettet i 2011. I løpet av året har N.K.S. Olaviken, som ressurscenter, fått selskap av N.K.S. Grefsenlia i Oslo, Ranheim helse- og velferdssenter, i Trondheim kommune, og Sonjatun Helsetun i Troms. Disse utvikler seg til fullverdige ressursentra.

Nettverk Veiledningssentrene

Nettverket ble etablert i 2011 og er et nettverk for N.K.S. Veiledningssenter for pårørende. Det er fem sentre på landsbasis. Formålet er erfaringsutveksling og systematisering av erfaring og kompetanse, slik for å bli en sterk stemme overfor de faglige og bevilgende myndigheter. Nettverket overvåker samfunnsmessige forhold som er relevante for målgruppen.

Mer informasjon og Kløverinstitusjonenes egen årsmelding på: www.klover.org

Institusjoner og eiendom

N.K.S AKERSHUS

- N.K.S. sykehotell
- 1 barnepsykiatriske behandlingshjem
- 1 dagsenter for slagrammede
- 1 spesialbarnehage for funksjonshemmede
- 1 multipel sklerosehjem
- 8 sanitetshus
- 1 helsehus
- 28 eldreleiligheter

AUST-AGDER

- 3 sanitetshus

BUSKERUD

- 4 barneparkeer/barnehager
- 11 sanitetshus
- 21 eldreleiligheter

FINNMARK

- 6 sanitetshus
- 1 veiledningssenter for pårørende til rusavhengige

HEDMARK

- Hospice Sangen
- 1 barnehage
- 1 barnepark
- 1 psykiatriske sykehjem
- 8 sanitetshus
- 80 eldreleiligheter

HORDALAND

- Voss DPS N.K.S. Bjørkeli psykiatriske senter
- N.K.S. Fagehagen avlastningsboliger
- N.K.S. Olaviken alderspsykiatriske sykehus
- Aldershjemet N.K.S. Margit Tanners Minne
- Heimly aldershjem
- Furuly eldresenter, 8 leiligheter
- Salhus aldersenter
- Stiftelsen Borghilds Mine, 48 leiligheter

- Laksevåg sykehus
- Godvik barnehage
- Vinnes barnehage
- Solhaug barnehage
- 9 sanitetshus/lokaler

MØRE OG ROMSDAL

- 1 sykehjem
- 1 sanitetssenter
- 1 varmtvannsbasseng
- 10 sanitetshus
- 3 aldersboliger med tilsammen 31 leiligheter
- 2 helsehus
- 1 leilighet i et aktivitetssenter

NORDLAND

- 27 helsehus/sanitetshus
- 88 eldreboliger/leiligheter
- 2 barnehager
- 1 sykehjem
- 1 Bi-tannklinikk
- 1 feriekoloni
- 1 helse/rehab.senter
- 1 utredning/kompetansesenter

NORD-TRØNDELAG

- 1 barnehage
- 8 sanitetshus
- 1 grendehus
- 2 rødkløverhus
- 1 bosenter
- 1 kløvertun med leiligheter og boenheter
- 1 varmebasseng
- 1 helsebad
- 1 kurbad, opptreningsinstitusjon med 54 senger og eldreleiligheter
- 1 hytte med utleiemuligheter
- 1 veiledningssenter til pårørende for rusavhengige

OPPLAND

- 1 revmatismesykehus
- 1 pasienthotell

- 1 sjukeheim
- 1 feriested for funksjonshemmede
- 7 sanitetshus
- 1 barnehage
- eldreleiligheter

OSLO

- 3 eldresentra
- 2 sanitetshus
- 6 treningsleiligheter, tilknyttet Villa Ly Distriktpsikiatriske Senter (DPS)
- dag-og bo treningsenhet
- Bøkely boligbygg med 56 leiligheter for pasienter med psykiatriske lidelse (inkl.treningsleiligheter)
- Kafe Lydia, tilbud til beboere på Villa Ly, Bøkely
- 6 eldreboliger
- N.K.S. Grefsenlia AS, psykiatriske behandlingssenter
- 9 boenheter for psykiatriske pasienter
- Oslo Sanitetsforening Brusetskollen
- Veiledningssenter for pårørende

ROGALAND

- 1 revmatismesykehus
- 1 distriktpsikiatriske senter
- 3 helsehus
- 1 hybelhus med 50 leiligheter
- 11 sanitetshus
- 2 eldresentra
- 3 barnehager
- 1 bo-og aktivitetssenter
- 4 eldreleiligheter
- 1 bo-aktivitetssenter m/ 21 leiligheter
- 2 veiledningssentra for pårørende, Sandnes og Haugesund

SOGN OG FJORDANE

- 9 trygde-/omsorgsboliger
- 5 sanitetshus
- 1 bokollektiv

Antall medlemmer og lokalforeninger

SØR-TRØNDELAG

- N.K.S. Kvamsgrindkollektivet (bo- og behandlingsskollektiv)
- 8 sanitetshus
- 4 forsamlingshus/møtelokale
- tre barnehager/fritidshjem

TELEMARK

- 49 eldreleiligheter
- Veiledningssenter for pårørende – Distrikt Sør AS, Skien og Notodden
- Granlien Aktivitetssenter
- Setflot småbruk (feriested)
- Øitangen feriested

TROMS

- 15 sanitetshus
- 36 leiligheter

VEST-AGDER

- 73 eldreboliger
- 12 pasientboliger
- 1 aktivitetshus – psykiatri: Solvang aktivitetssenter
- 1 rehabiliteringssenter: Kløvertun
- 1 barnehage
- 5 sanitetshus

VESTFOLD

- 9 sanitetshus
- 14 seniorleiligheter
- 2 psykiatriske institusjoner
- 1 varmtvannsbasseng

ØSTFOLD

- Hjør Gunn Gård (med ridehall og 6 leiligheter for funksjonshemmede)
- 43 eldreleiligheter
- 7 sanitetshus

Ved utgangen av 2012 var det registrert 742 lokalforeninger. Pr. 1. juli 2012 ble ordningen med underavdelinger avviklet, jfr Landsmøtevedtak 2011. 382 underavdelinger er blitt en del av lokalforeningene.

ANTALL BETALENDE MEDLEMMER PER 31.12. 2012 VAR:

Fylke	Medlemmer	Prosentvis andel
Akershus	3 412	7,4 %
Aust-Agder	687	1,5 %
Buskerud	2 576	5,6 %
Finnmark	571	1,2 %
Hedmark	2 210	4,8 %
Hordaland	1 922	4,2 %
Møre og Romsdal	3 236	7,0 %
Nordland	2 212	4,8 %
Nord-Trøndelag	5 333	11,5 %
Oppland	3 320	7,2 %
Oslo	995	2,1 %
Rogaland	5 450	11,8 %
Sogn og Fjordane	1 760	3,8 %
Sør-Trøndelag	5 098	11,0 %
Telemark	1 086	2,3 %
Troms	1 041	2,2 %
Vest-Agder	1 202	2,6 %
Vestfold	2 414	5,2 %
Østfold	1 056	2,3 %
N.K.S. sentralt	727	1,6 %
Totalt	46 308	100 %

Utdrag fra lokalforeningenes regnskap

Norske Kvinners Sanitetsforening støtter en rekke tiltak i nærmiljøene, i tillegg til å bidra med større beløp til organisasjonens nasjonale saker og N.K.S. sine forsknings- og utviklingsfond.

Denne oversikten viser noen av midlene som i 2012 ble brukt satsingsområdene i henhold til Strategisk plan 2010–2014.

Sanitetsforeningene henter i hovedsak sine inntekter fra salg av våre merkevarer som fastelavnsris, maiblomster og julemerker. Lokale julemesser, loppe-markeder og basarer bidrar også på inntektssiden.

Sanitetskvinnene har alltid vist stor kreativitet og jobbet hardt for å skaffe inntekter som skal gå til å hjelpe andre. Hele ideen til vår stifter, Fredrikke Marie Qvam, var å sikre at organisasjonen selv er bærekraftig, da dette sikrer stabilitet og langsiktighet i sanitetskvinnens viktige arbeid.

De frivillige utøver en stor innsats gjennom hele året ved å tilrettelegge for

Inntekt fra salg av blant annet fastelavnsris bidrar til aktiviteter lokalt og sentralt.

og gjennomføre ulike arrangement. Oversikten viser hva sanitetskvinnene samler inn av midler gjennom sine ulike aktiviteter.

MIDLER BEVILGET FRA INNSAMLEDE MIDLER

Kvinnehelse	1 800 000
Osteoporose	750 000
Revmatisme	1 343 000
Kreft	1 350 000
Psykiske lidelser	750 000
Barn og unge	600 000
Utland	708 674
Min dag i dag	540 725

SUM FOND OG MIN DAG I DAG 7 842 399

INNTEKTER I LOKALFORENINGENE

Salg av maiblomster, julemerker, adventskalender og festblankett	1 488 829
Salg av fastelavnsris	7 688 415
Basarer, utlodning, loppemarked, grasrotandel osv.	30 207 232

SUM INNTEKTER 39 384 476

Utdrag fra fylkenes årsmeldinger

N.K.S. AKERSHUS

Fylkesleder: Gudrun Hauknes
Styremedlemmer: Marit Presterud, Kari Egge Haugstad, Tove Stousland, Aslaug Rambjør, Mette-Karine Rønning og Bente Sneis

Antall foreninger: 41
Antall medlemmer: 3 412
Antall bedriftsmedlemmer: 20

På fylkesårsmøtet var landsstyret representert ved Turi M. Bruun, og Sidsel Melander fortalte om Fredrikke Marie Qvam. Fylkesstyret har holdt to informasjonsmøter der det ble holt foredrag av Veiledningssenteret for pårørende – Rus/Psykisk helse, LEVE Akershus om selvmord og Trå til Nittedal, som er et fallforebyggende kurs for eldre. Det ble orientert om ny strategisk plan og revitalisering av fastelavnsriset.

Fylket eier to institusjoner, som er tilsluttet N.K.S. Kløverinstitusjoner as. Komitémedlemmene i fylket har deltatt på aktuelle seminarer. Akershus har tre omsorgsberedskapsgrupper og tre SESAM-grupper.

For 18. gang er det vært arrangert ferieleir for barn av aleneforeldre.

Fylkesleder har besøkt flere foreninger, noe som har vært givende for alle parter.

Lokalforeningene bidrar aktivt til tiltak i nærmiljøet. Blant annet er det avholdt en jentekonferanse.

Foreningene støtter N.K.S. sine fond.

N.K.S. AUST-AGDER

Fylkesleder: Tanja Fredensborg
Nestleder: Maj-Turid Berge
Styremedlemmer: Rigmor Heitmann, Dordi Røssaak, Solveig Robbstad, Betty L. Gustal og Lilly Nielsen

Antall foreninger: 14
Antall medlemmer: 687

Det er avholdt ekstraordinært fylkesårsmøte i september med valg av nytt styre.

Fylkesstyret har arrangert åpent møte med fokus på vold. Møtet ble innledet med visning av filmen «90 minutter», med påfølgende debatt.

Fylkesstyret har laget en strategisk plan for kommunikasjon og samarbeid mellom fylkesstyret og lokalforeningene. Arbeidet med å etablere hjemmeside for fylket er i gang, og det er etablert Facebookside.

Fylkesstyret har vært representert inder 100-årsjubileet til Fjære og Frivold Sanitetsforening.

Aust-Agder har en omsorgsberedskapsgruppe.

N.K.S. BUSKERUD

Fylkesleder: Anne Britt Hauge
Nestleder: Gunn Munkhaugen
Styremedlemmer: Tove Hassel Hoff, Signe Ulland Fløtterud og Jenny Wamstad

Antall foreninger: 38
Antall medlemmer: 2576
Herav bedriftsmedlemmer: 8

Fylkesårsmøtet ble avholdt med Anne Marie Jahre Larsen som landsstyrets representant. Fylkesstyret har deltatt på

jubileer og besøkt foreningene, noe som er viktig for å styrke samholdet.

Fylkesstyret arrangerte ledermøte. Her ble det informert om ordningen med momskompensasjon og frivillighetsregisteret. 75 sanitetskvinner deltok.

Det er arrangert inspirasjonsmøte med rekorddeltakelse, 80 fremmøtte. Organisasjonsleder Sølvi Lundgaard gikk gjennom strategisk plan, og det ble informert om revitalisering av fastelavnsriset.

I november ble det arrangert åpent møte med tema vold i nære relasjoner på Hønefoss. Foredragsholder var Fredrikkeprisvinner Anne Grethe Solberg.

Buskerud har fem omsorgsberedskapsgrupper. Det er avholdt to informasjonsmøter med besøk av Fylkesmannens beredskapsleder og distriktssjefen i Sivilforsvaret. Flere fra gruppene har deltatt på sentrale beredskapskurs. Gruppene deltar på øvelser i egen kommune.

Foreningene har mange tiltak, og jobber aktivt i sine nærmiljøer, innen organisasjonens arbeidsområder.

N.K.S. HEDMARK

Fylkesleder: Ann-Kristin Aurland
Nestleder: Turid Wilhelmsen
Styremedlemmer: Trine-Lise Bjørnebye, Kari T. Bråten, Liv Karin Knutsen, Anita Hjelle og Anne-Marie Flensborg

Antall lokalforeninger: 37
Antall medlemmer: 2210
Herav bedriftsmedlemmer: 9

Det er avholdt fylkesårsmøte. Fylket arrangerte et dagseminar om vold i nære relasjoner i Elverum med et bredt

spekter av fagfolk. 140 deltok. Fylket, og mange av foreningene, har hatt flere møter med vold som tema.

Tynset sanitetsforening har arrangert jentekonferanse på Tynset. En sekvens om nettvett gjorde sterkt inntrykk på jentene.

Kongsvinger, Austmarka, Brandval, Eidskog, Mo, Nord-Odal og Sør-Odal har eid og drevet N.K.S. Skyrud Demenssenter siden 1970, som nå er solgt til Kongsvinger kommune etter ønsket om å drive institusjonen selv.

Fylket har til sammen 11 omsorgsberedskapsgrupper.

Det ble opprettet én ny forening i 2012, Hokåsen, som tidligere var en underavdeling av Brandval sanitetsforening.

100-års jubilarer i 2012 var Ring og Moelv, Engerdal, Ljørdalen og Åsnes.

N.K.S. HORDALAND

Fylkesleder: Jeanne N. Jebsen
Nestleder: Mailen S. Børsheim
Styremedlemmer: Anne Grete Bergtun, Jorunn H. Kvalvågnes, Liv Sævdal, Liv Turid Lofthus og Margot Tyborgnes, Grethe Windspoll og Eva Oppen

Antall foreninger: 31
Antall medlemmer: 1922

Fylkesårsmøtet ble holdt på FjordSlottet, Osterøy 27.-29. april.

Det er gjennomført seks regionale opplysningsmøter, fellessamling for lokalforeningenes kontaktpersoner og kurs for tillitsvalgte.

Innen kvinnehelse er det arrangert et åpent møte med tema voldtekt, og et åpent møte med tema vold mot kvinner. N.K.S. Hordaland representerte organisasjonen under arrangementet SparJente-bølgen i Skånevik.

N.K.S. Hordaland eier Voss Distriktspsykiatriske Senter N.K.S. Bjørkeli. Sanitetsforeningene i fylket bidrar med velferdsmidler til pasientene. Lokalforeningene har en rekke aktiviteter for alle aldre. Nytt av året er at Søre Øyane sanitetsforening er egen lokalforening, og Little-Sotra sanitetsforening er lagt ned.

De fleste foreningene støtter N.K.S. sine merkesaker gjennom bevilgninger til forskning -og utviklingsfondene.

N.K.S. MØRE OG ROMSDAL

Leder: Solveig Fosseide
Nestleder: Ingebjørg Hol Klette
Styremedlemmer: Solbjørg Varpe Naalsund, Kari Kvendset, Pernille Brandal, Janne Aklestad og Anne-Lise Johansen

Antall foreninger: 44
Antall medlemmer: 3236

Fylkesårsmøte nr. 69 i N.K.S. Møre og Romsdal ble holdt i Kristiansund 21. og 22. april 2012 med fylkesstyret som vertskap. Landsstyrets representant var sentralstyremedlem Magnhild Opphaug.

Fylket har komiteer for kvinnehelse, informasjon og beredskap. Komiteene har arrangert flere regionmøter.

Volda sanitetslag og Molde sanitetsforening har integreringsgrupper.

Foreningene har mange tiltak for barn, unge og eldre i sitt nærmiljø. Det er førstehjelpskurs til foreldre og tiende-

klassinger. Videre arrangeres det sommerturer, skolefrokoster, aktiviteter for barn og eldre. Fylket har ni omsorgsberedskapsgrupper.

I 2012 ble Solveig Beles Pris øremerket midler til verving som lokale foreninger kunne søke om.

Foreningene støtter N.K.S. sine fond, i tillegg til ulike lokale aktiviteter.

N.K.S. NORDLAND

Fylkesleder: Marit Sylvie Åsbakk
Nestleder: Britt Gabrielsen
Styremedlemmer: Jorunn L.M. Tufthaug, Brit Johanne Ø. Riibe, Eva Daabach og Aina Kristensen

Antall foreninger: 72
Antall medlemmer: 2212
Herav bedriftsmedlemmer: 11

N.K.S. Nordland sitt 87. fylkesårsmøte ble avholdt på Sulitjelma Hotell den 8.-10. juni. Landsstyrets representant var fylkesleder Hildgunn Hammer fra Troms.

I tråd med satsingsområdet holdes det foredrag og opplysningsmøter med kvinnehelse som tema, og det arrangeres helsereiser.

Foreningene har gode tiltak i sine nærmiljøer for barn og unge.

Fylket har syv omsorgsberedskapsgrupper. Omsorgsberedskap er et satsingsområde, og det jobbes med å etablere nye grupper.

Foreningene har gode tiltak i sine nærmiljøer for barn og unge, og støtter godt opp om tiltak for eldre og syke.

Mange foreninger har egne hus, eldreboliger, barnehager og fritidshjem.

Foreningene bidrar med midler til N.K.S. sine forsknings- og utviklingsfond.

N.K.S. NORD-TRØNDELAG

Leder: Undis Westerhus
Nestleder: Tove A. Fjerdingen
Styremedlemmer: Bente M Vekseth, Unni Lundby Hammeren og Frøydis Wangsfjord.

Antall foreninger: 88
Antall medlemmer: 5333

Fylkesårsmøtet ble avholdt i Overhalla i samarbeid med Maiblomsten sanitetsforening, i anledning deres 100 års jubileum. Nana Finnes, fylkesleder Vest-Agder representerte landsstyret. Hun foredro om N.K.S. sine visjoner framover.

Informasjonsmøtene ble avholdt på høsten. 1. nestleder, Ellen- Sofie Egeland, redegjorde for strategisk plan, og det ble informert om revitalisering av fastelavnsriset.

Kvinnehelse har holdt informasjonsmøter i samarbeid med politiet.

Omsorgsberedskap fungerer godt i de kommuner som har avtale, men vi har mange igjen før målet er nådd. Det er satt opp to-årig prosjekt med støtte fra Gjensidige for å nå målet.

Spar Jentebølgen ble avholdt i Nord-Trøndelag og lokallag stiller opp. Mange spreke damer deltar.

Veiledningssenteret for pårørende av rusavhengige driver godt og har åpnet et kontor i Molde. Det er ansatt ny leder, og en kontordame.

Mange lokallag har feiret jubileum og fylkesstyret har deltatt på flere av dem. Fylket har fått en ny forening, Inderøy Unge Sanitetsforening, bestående av unge kvinner med mange spennende prosjekter

Nord-Trøndelag er et stort fylke med mange aktive foreninger i sitt nærmiljø.

I forbindelse med Stemmerettsjubileet 2013 er fylkesleder med i en komité, da Steinkjer kommune har fått i oppgave å markere Fredrikke Marie Qvam. Foreningene støtter opp om N.K.S. sine fond.

N.K.S. OPPLAND

Leder: Jorunn B. Granli
Nestleder: Astrid Bodil Visdal
Styremedlemmer: Åse Beitdokka, Mai Olaug G. Leifsen, Borgny Solberg og Anne Weggumsløkken

Antall foreninger: 54
Antall medlemmer: 3320
Herav bedriftsmedlemmer: 19

N.K.S. Oppland avholdt sitt fylkesårsmøte der sentralstyremedlem Ingunn Arntun var landsstyrets representant. Organisasjonens budskap handlet om Verdier, Vold – verving – visjoner. Informasjonsmøtene hadde strategisk plan og revitalisering av fastelavnsriset som tema.

Kvinnehelsekomiteen arrangerte åpent møte med tema «Sammen mot vold» Foredragsholdere var advokat Marit Eggen, politioverbetjent Elin Langboe-Lien og forfatter Anne Sønstebo. Ingrid H. Ødegård har vært ute med Etiopia-presentasjon i løpet av året.

Omsorgsberedskapskomiteen arrangerte temamøte for medlemmene. 43 deltakere

fra 11 av de totalt 13 grupper deltok. Temaet var politiets: Hvem – hva – hvor? To foreninger har vært utkalt i aksjoner, og to foreninger har deltatt på øvelse

N.K.S. OSLO

Fylkesleder: Brit Sandvold
Nestleder: Toril Gulbrandsen
Styremedlemmer: Anne-Lise Tangen, Reidun Hafting og Bodil Eldor

Antall foreninger: 10
Antall medlemmer: 995
Herav bedriftsmedlemmer: 1

Det er arrangert fylkesårsmøte, seks styremøter og to informasjonsmøter.

Lokalforeningene har helt eller delvis driftsansvar for tre eldre- og seniorsentre i Oslo. Dette er åpne møteplasser som er viktige forebyggende tiltak.

Foreningene har holdt åpne møter med aktuelle temaer som spiseforstyrrelser, Etiopia-prosjektet, vold, hjerte- og karssykdommer, kosthold, Home-Start og om «unge som trenger noe mer».

Veiledningssenteret for pårørende av rusmisbrukere i Oslo eies og drives av N.K.S. Oslo. Tilbudet er et kostnadsfritt lavterskeltilbud.

Oslo Sanitetsforening eier og driver Oslo Sanitetsforening Brusetskollen AS, som gir tilbud om barneverns- og opplæringstjenester.

Oslo Sanitetsforening er også driftsansvarlig for Home-Start Familiekontakten. Foreningen er også, i samarbeid med sin bydel, ansvarlig for prosjektet Godt samliv, som er et tilbud til nybakte foreldre.

Kvinneprat på Tvers/Sesam er et møte- sted der innvandrerkvinner for praktiserer norsk.

Sisterhood ble startet høsten 2012. Hensikten med Sisterhood er å gi unge jenter, i 8. og 9. klasse, mulighet til å treffe andre jenter for å ta opp temaer som kan være vanskelige å ta opp.

N.K.S. ROGALAND

Fylkesleder: Jorunn Fjellså
Nestleder: Anne Marit Knutsen
Styremedlemmer: Mariann Kleppe, Brit Tøstheim, Elisabeth Rasmussen, Grete Marie Molaug, Mariann Kleppe og Carleen Hettervik

Antall foreninger: 57
Antall medlemmer: 5450

Fylkesårsmøte ble avholdt i Haugesund 9. og 10. juni. Gudrun Hauknes var landsstyrets representant. Hun holdt foredrag om verdier, vold, verving og visjoner.

I 2012 har vi gjennomført ti fylkesstyremøter, tre styremøter i komiteen for eldreomsorg, to telefonsmøter i komiteen for barn/unge – psykisk helse og omsorgsberedskap.

Fylket har en representant i distriktsrådet i HV 08, Vilma Karin Andersen.

Det er avholdt et høstseminar med blant annet hjerneforskning og revitalisering av fastelavnsriset som tema.

Eldrekomiteen har arrangert sin årlige seminar-/seniorferie på Moi. Komiteen for barn- unge/psykisk helse arrangerte i juli sommerleir på Røvær.

Lavterskelløpet Spar Jentebølgen ble arrangert både i Kopervik og i Sandnes der de respektive sanitetsforeningene, Kopervik og Sandnes, sto på stand.

Det er ansatt en fylkessekretær i 50 prosent stilling.

N.K.S. Rogaland driver Veiledningssenter for pårørende av rusmisbrukere både i Sandnes og Haugesund.

Det er gitt penger til N.K.S. sine fond.

N.K.S. TELEMAR

Fylkesleder: Anne-Brit Åsmundhavn
Nestleder: Arnhild Larsen
Styremedlemmer: Else Mary Vaag, Ingvild Kåsa, Grethe Gulbrandsen, Asta Hammer og Anne Berit Hansen

Antall foreninger: 18
Antall medlemmer: 1086
Bedriftsmedlemmer: 1

Fylkesårsmøtet ble holdt på Granlien Aktivitetssenter i Kviteseid. Det var foredrag om N.K.S.' satsingsområder, integreringsarbeid og jordmor-samarbeidet i Øvre Telemark.

I november ble det arrangert åpent møte om vold mot kvinner. Selvhjelpsgruppa Tornerose orienterte om sitt arbeid. I Sanitetens Uke samarbeidet foreningene om å arrangere åpne møter om vold.

N.K.S. Veiledningssenter for pårørende åpnet avdeling på Notodden.

Sanitetskvinnene har stått på stand under Spar Jentebølgen-løpet i Bamble, Skien og Notodden under parolen «Sammen mot vold».

Sanitetskvinnene er representert i styret for Stiftelsen Dagsrudheimen som er

Fylkeskomiteen for støtte til psykisk utviklingshemmede i Telemark.

Fylket har to omsorgsberedskapsgrupper, og et tiltak for kvinner med minoritetsbakgrunn.

Foreningene støtter opp om fondene ved å gi midler til forskning og utvikling.

N.K.S. TROMS

Fylkesleder: Hildgunn Hammer
Nestleder: Noni Pettersen
Styremedlemmer: Wenche K Leiros, Ann Inger Kongslie, Sølvi Pettersen, Berit Dybvik og Oddveig Kristiansen.

Antall foreninger: 47
Antall medlemmer: 1041
Herav bedriftsmedlemmer: 1

Fylkesårsmøte 2012 ble avholdt i Tromsø.

Troms fylkesforening eier 30 prosent av aksjene i Veiledningssenteret i Alta, og foreningene i Troms er forpliktet til og støtte opp om det.

September 2012 gjennomførte fylket kvinnehelsekonferanse på Høgskolen i Harstad Et veldig bra arrangement med gode foredragsholdere.

På høstens informasjonsmøte sto strategisk plan og revitalisering av og fastelavn på dagsorden.

Mange foreninger har populære temamøter, og det legges ned mye arbeid i nærmiljøet knyttet opp til barn, unge og eldre. I tillegg gis det støtte til fjellredningsgrupper og midler til medisinsk utstyr.

Foreningene har mange inntektsgivende aktiviteter, men hovedinntektene stammer fra salget av maiblomsten og basarer.

Troms har ni omsorgsberedskapsgrupper.

To foreninger er nedlagt.

Det er gitt bidrag fra de lokale sanitetsforeningene til N.K.S. sine forsknings- og utviklingsfond.

N.K.S. VEST-AGDER

Leder: Nana Finnes

Nestleder: Ingrid Monsrud

Styremedlemmer: Aud Helen Knutsen, Dorith N. Fedog, Solbjørg Virak og Wenke Vågsvoll

Antall foreninger: 16

Antall medlemmer: 1202

Herav bedriftsmedlemmer: 7

Årsmøte ble avholdt i juni i Søgne. Ann-Kristin Aurland representerte landsstyret. Det var foredrag v/ Østfold Beredskapskomite om deres arbeid. Afghanske Spogmy Jabarkhil snakket om det å være ung innvandrer kvinne og tilpasse seg vår kultur, samtidig med å respektere fødelandets kultur og familien.

I mai ble Spar Jentebølgen arrangert i Flekkefjord, her er det godt samarbeid mellom fem foreninger.

Vest-Agder har fire aktive omsorgsberedskapsgrupper i fylket.

Mandal Sanitetsforening fortsetter sitt prosjekt for minoritetskvinner, og i Kristiansand er det igangsatt aktiviteter.

Det har vært arrangert åpne møter om vold.

Av lokale tiltak er det i hovedsak barn/unge som blir tilgodesett, samt sosiale tiltak for eldre.

Overskuddet fra foreningene blir omtrent delt 50/50 mellom våre fond og lokale tiltak.

Fylkesstyret fikk en generøs og kjærkommen gave på 100 000 kroner.

Fylket bidrar med midler til N.K.S. sine fond.

N.K.S. VESTFOLD

Fylkesleder: Anne Marie Jahre Larsen

Nestleder: Siri E. Evensen

Styremedlemmer: Berit Ulseth, Siri Evensen, Torunn Bråten, Inger Lise Nymoene, Anne Kari Bruun og Wenche Hansen-Just

Antall foreninger: 38

Antall medlemmer: 2414

Antall bedriftsmedlemmer: 4

Fylkesårsmøtet ble avholdt med foredrag om kosthold og helse og samhandlingsreformen for helsetjenesten. På opplysningsmøtene var temaene organisasjonens forsknings- og utviklingsfond, og strategisk plan for neste periode.

Kvinnehelsekomiteen holdt åpent møte om vold i nære relasjoner. Over 100 personer deltok.

Lokalforeningene har avholdt temamøter innen vedtatte arbeidsområder.

Under Spar Jentebølgen bemannet lokale sanitetsdamer N.K.S. sin stand, mens andre deltok i mosjonsløpet.

Sanitetskvinnene har flere tiltak for barn og unge, som eksempelvis leksehjelp for barn, skolefrokoster og samtalegrupper for jenter. Videre holdes det førstehjelpskurs for småbarnsforeldre, internasjonal kulturkveld m.m. Inntektene skaffes blant annet ved salg av fastelavnsris og maiblomsten, og går til å finansiere sanitetskvinnens arbeid i lokalmiljøet.

Det gis også bidrag til N.K.S. sine fond for forskning og utvikling.

N.K.S. ØSTFOLD

Fylkesleder: Rigmor Østigård

Nestleder: Anne-Lise Strande

Styremedlemmer: Kjellaug Nygård Johansen, Torunn Hofgaard, Lill Flatla Dankertsen, Aslaug Sundby og Inger Aud Pettersen

Antall foreninger: 13

Antall medlemmer: 1056

Herav bedriftsmedlemmer: 11

Østfold arrangerte sitt fylkesårsmøte i Halden 27. og 28. april. Fylkesleder i Telemark, Anne-Brit Åsmundhaug, representerte landsstyret. Det ble rediggjort for N.K.S. sitt satsningsområde vold mot kvinner.

Fredrikstad Sanitetsforening og foreningen Indre Østfold, Spydeberg, Eidsberg, Rødenes og Melleby sanitetsforeninger har holdt åpne møter om vold. I Fredrikstad kom 150 personer.

Spydeberg Sanitetsforening har arrangert Spar Jentebølgen for tredje gang. Sarpsborgforeningene arrangerte løpet for første gang.

Omsorgsberedskapsgruppen i Moss og Jeløy Sanitetsforening, de fire Sarpsborg-

foreningene og Hvaler Sanitetsforening har fornyet sine avtaler med kommunen og har et godt samarbeid med Fylkesmannen.

Fylket eier og driver Hjørsgunn Gård som tilbyr terapiridning for fysisk og psykisk handikappede i hele fylket. I 2012 ble det påbegynt et omfattende utbedringsarbeid, takket være rause gaver fra foreningene – ikke minst fra Holst legat.

Østfolds lokalforeninger er engasjert i Etiopia-prosjektet og bidrar med 53 000 kroner i året. Representanter fra Søndre Skjeberg var i Etiopia i november og besøkte Østfolds fadderforening i Bahir Dar.

N.K.S. SOGN OG FJORDANE

Fylkesleder: Dagrun Digranes

Nestleder: Ragnhild Bjørlo

Styremedlemmer: Bjørg Higrav, Margit Kvalheim, Gerd Endal, Bjørg Aaland, Solfrid Fløholm

Antall foreninger: 37

Antall medlemmer: 1760

Det er avholdt fylkesårsmøte. Psykolog Inge Nordhaug og krisesenterleder i Sogn og Fjordane, Wenche Hovland, holdt innlegg om vold mot kvinner. Dette inspirerte flere av lokallagene til å arrangere åpne møter om emnet.

Fylket har avviklet regionale møter i Nordfjord, Sunnfjord og Sogn. Temaene var strategisk plan og revitalisering av fastelavn.

Det er opprettet flere omsorgsberedskapsgrupper i 2012.

Det er tre Sesam-grupper i fylket.

Antall lokallag har økt, og en ung forening er etablert. Fylkesstyret har deltatt på jubileumsfeiring til flere foreninger.

Lokallaga har god aktivitet med mange tiltak direkte rettet mot lokalsamfunnet. Aktivitetene spenner fra eldre kafé, trimtilbud, ulike ungdomsaktiviteter og generelle arrangement.

Det støttes opp om N.K.S. sine forsknings- og utviklingsfond.

Årsregnskap 2012

balanse 31.12.2012

EIENDELER	Note	2012	2011
ANLEGGSMIDLER			
Langsiktige fordringer og plasseringer			
Pantobligasjoner	3	450 000	450 000
Pantobligasjoner N.K.S.	4	231 088	254 326
Sum langsiktige fordringer og plasseringer		681 088	704 326
Varige driftsmidler			
Inventar og maskiner	5	1 869 499	331 939
Fast eiendom	6	5 066 880	5 066 880
Sum varige driftsmidler		6 936 379	5 398 819
Sum anleggsmidler		7 617 467	6 103 144
OMLØPSMIDLER			
Betalingsmidler, finansinvestering og kortsiktige fordringer.			
Kontanter og bankinnskudd		19 471 673	12 621 689
Verdipapirer	1	75 492 303	78 735 062
Kundefordringer		104 867	182 971
Andre kortsiktige fordringer		577 687	517 216
SUM BETALINGSMIDLER		95 646 530	92 056 938
Lagerbeholdning	2	1 810 794	1 373 616
Sum omløpsmidler		97 457 324	93 430 554
SUM EIENDELER		105 074 791	99 533 698
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Kapital eiendom	6	5 066 880	5 066 880
Kapitalkonto	9	34 067 364	32 886 503
Tidligere mottatt arv		0	42 251
Faddergaver		119 750	105 500
Blidensols minnefond		9 097 743	8 919 356
Sum egenkapital		48 351 737	47 020 490
GJELD			
Kortsiktig gjeld og forpliktelser			
Leverandørgjeld		2 860 238	2 815 007
Skattetrekk, arbeidsgiveravgift og andre trekk		743 338	678 920
Påløpne, ikke forfalne feriepenge inkl. arbeidsg. avg.		1 178 038	1 049 120
PR avgift		301 227	317 242
Bevilgede forpliktelser	7	30 184 833	27 627 927
Fylkenes omfordelingsandel av medlemskont.	8	555 690	651 509
Betingede fond		20 899 690	19 373 483
Sum kortsiktig gjeld og forpliktelser		56 723 054	52 513 208
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		105 074 791	99 533 698

Resultatregnskap 2012

DRIFTSINNTEKTER	NOTE	2012	2011
Medlemskontingent		9 816 669	8 924 651
Salgsinntekter	13	3 636 321	4 020 913
Andre driftsinntekter		3 922 487	3 852 357
Refusjon kostnader		810 185	502 096
Provisjon fra Forretningskontoret		-	199 727
Sum driftsinntekter		18 185 662	17 300 017
DRIFTSKOSTNADER			
Organisasjons- og opplysningsaktivitet		2 918 415	3 056 548
Administrasjonskostnader		2 890 743	3 669 598
Vareforbruk	13	4 255 083	4 697 614
Lønn og sosiale kostnader	11	10 517 844	11 269 346
Avskrivninger og nedskrivninger	5/2	464 753	238 533
Sum driftskostnader		21 046 838	22 931 638
DRIFTSRESULTAT		-2 861 176	-5 631 621
PROSJEKTER OG ANDRE INNTEKTER			
Gaver og donasjoner		534 380	12 160
Min dag i dag		940 726	612 715
Etiopia		713 452	686 720
Prosjekter	12	2 009 562	783 630
Tilbakebetalte obligasjoner		10 000	10 000
Overført fra tidl.innsamlede midler (fra lokalforeninger)	7	6 593 000	7 803 600
Årets innsamlede midler (fra lokalforeninger)	10	7 807 734	7 321 041
Sum andre inntekter		18 608 854	16 964 864
PROSJEKTER OG ANDRE KOSTNADER			
Gaver		-	-
Min dag i dag		937 176	612 715
Etiopia		708 952	686 720
Prosjekter	12	2 010 996	796 612
Innsamlede midler overført neste år (fra lokalforeninger)	10	7 807 735	7 321 040
Bevilget av innsamlede midler (fra lokalforeninger)	7	6 593 000	7 803 600
Bevilget av fri kapital	7	3 294 498	2 805 064
Sum andre kostnader		21 352 357	19 760 749
RESULTAT ANDRE KOSTNADER		-2 743 503	-2 795 885
FINANSINNTEKTER/KOSTNADER			
Renteinntekter		2 472 004	2 589 760
Realisasjonsresultat		-	-252 801
Kursregulering, verdipapirer		4 313 535	-1 154 930
Sum finansinntekter		6 785 540	1 182 030
RESULTAT FINANSINNTEKTER/KOSTNADER		6 785 540	1 182 030
RESULTAT OVERFØRT KAPITALKONTO	9	1 180 861	-7 245 477

Noter til regnskapet 2012

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Eiendeler tilknyttet varekretsløpet er klassifisert som omløpsmidler. Forandringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de kan tilbakebetales i løpet av ett år etter balanse dagen. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominert beløp på etableringstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler som forringes i

verdi, avskrives over forventet økonomisk levetid. Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld i norske kroner med unntak av andre avsetninger balanseføres til nominert beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes forventede levetid hvis de har antatt levetid over tre år og har en kostpris som overstiger kr. 15 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlenes kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Anleggsaksjer

Anleggsaksjer er vurdert til markedsverdi.

Varer

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost etter FIFO-prinsippet og virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er ført opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringer. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

NOTE 1	Spesifikasjon av verdipapirer	Markedsverdi
	Aksjer	191 655
	Aksjefond	14 802 683
	Rentepapirer	4 007 700
	Obligasjon- og pengemarkedsfond	37 118 650
	Utenlandsk obligasjon	19 036 305
	Kombinasjonsfond	335 310
	Oslo Overformynderi	-
	Sum verdipapirer	75 492 304

NOTE 2	Lagerbeholdninger	
	Bokført verdi 01.01.12	2 082 394
	Ukurante varer er avskrevet	-271 600
	Bokført verdi 31.12.12	1 810 794

NOTE 3	Spesifikasjon av Pantobligasjon	
	Norske senter for seniorutvikling	450 000

NOTE 4	Pantobligasjoner med sikkerhet	
	Pantobligasjoner i eiendommer med avdrag og renter	231 088

NOTE 5	Inventar og data	
	Bokført verdi per 01.01.2012	331 938
	Tilgang i 2012	1 730 714
	Årets avskrivning	-193 152
	Bokført verdi pr 31.12.2012	1 869 500

N.K.S. har i 2012 anskaffet nytt medlemssystem og noe nytt datautstyr. Medlemssystemet avskrives over 5 år.

NOTE 6	Fast eiendom	
	Bokført beløp er N.K.S.' bygning i Munthes gate 33, 0260 Oslo.	5 066 880

NOTE 7	Bevilgede forpliktelseser	
	Blir utbetalt på anmodning fra mottaker når betingelsene er oppfylt.	30 184 833
	Bevilget fra innsamlede midler 2011	6 593 000
	Bevilget fra fri kapital	3 294 498

Spesifikasjon bevilgning fra fri kapital

Kvinnehelsedager	264 185
Jentebølgen	478 813
TV-aksjon	125 000
Fastelavn	566 500
CD plater m Hanne Krogh	350 000
Imdi 8 mars.	50 000
Kløverinstitusjonene	1 250 000
Bok om Fredrikke Marie Quam	100 000
Oppstart nye foreninger	65 000
Stipendier (4 stk.)	45 000
Sum	3 294 498

NOTE 8 Omfordelingskontingentandel

Dette er oppsamlet ved innbetaling av kontingent, kr. 10 per medlem. Omfordelingsandel er trukket ut og holdt for seg selv.

Balanse per 01.01. 2012	651 509
Innbetalt i 2012	451 180
Utbetalt i 2012	-546 999
Sum	555 690

NOTE 9 Egenkapital

Kapitalen er delt opp i bunden og fri andel. Fri kapital spesifiseres slik:

Kapitalkonto per 01.01.2012	32 886 503
Overskudd 2012	1 180 861
Kapitalkonto per 31.12.2012	34 067 364

NOTE 10 Spesifikasjon av innsamlede midler – fra lokalforeninger

Barn og Unge	1 180 725
Osteoporose	717 656
Kreftfondet	1 527 207
Kvinnemedisin	1 854 574
Psykiske lidelser	1 069 804
Revmatisme	1 087 620
Utenlandsfondet	370 148
Til sammen	7 807 734

NOTE 11 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser

	2012	2011
Lønninger, inkl innleide vikarer	8 775 820	9 603 438
Arbeidsgiveravgift	1 363 947	1 280 486
Andre lønnskostnader	378 077	385 422
Sum lønnskostnader	10 517 843	11 269 346

Organisasjonen er pliktig å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Foreningens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne loven.

Gjennomsnittlig antall årsverk: 15,75

Godtgjørelser:	Daglig leder	Styret
Lønn og andre godtgjørelser	791 044	979 690

Revisor	108 000	108 000
Kostnadsført annet honorar 2012	27 000	20 000

NOTE 12 Prosjekter

	Kostnader	Inntekter
Flyktningeprosjektet	400 000	400 000
Hopp og sprett med vett	26 949	26 949
Jentekonferansen	19 403	19 403
Fokus – Etiopia	400 000	400 000
Mamma Mia	336 875	336 875
Arbeid mot vold	540 820	539 386
Kvinnehelsedagene	80 500	80 500
Fredrikkeprisen	206 449	206 449
Sum	2 010 996	2 009 562

NOTE 13 Spesifikasjon av varesalg og varekjøp

	Varesalg	Varekjøp
Utgivelse medlemsblad	2 948 691	2 047 900
Utgivelse medlemsblad	687 630	2 207 183
Sum varesalg og varekjøp	3 636 321	4 255 083

Revisjonsberetning

IVAR LYTOMT
STATSAUTORISERT REVISOR

Medlem av Den Norske Revisorforening
Revisor nr. 962 407 870

Bjerkelundsvn. 78 a
1357 Bekkestua

Telf. 67532028 Fax 67532152
Email I.Lytmot@online.no

Til Landsstyret
Norske Kvinners Sanitetsforening,
Oslo.

REVISORS BERETNING.

Uttalelse om årsregnskapet.

Jeg har revidert årsregnskapet for Norske Kvinners Sanitetsforening. Årsregnskapet som viser et overskudd på kr. 1.180.861 består av balanse pr. 31. desember 2012, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet pr. denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og ledelsens ansvar for årsregnskapet.

Styret og ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlige feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter.

Min oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av min revisjon. Jeg har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder internasjonale revisjonsstandarder vedtatt av International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at jeg etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foreningens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter

omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foreningens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjon av årsregnskapet. Etter min oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for min konklusjon.

Konklusjon.

Etter min mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen i Norske Kvinners Sanitetsforening pr. 31. desember 2012 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet pr. denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold.

Konklusjon om årsberetningen.

Basert på min revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener jeg at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningene om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon og registrering og dokumentasjon.

Basert på min revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger jeg har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll", mener jeg at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bekkestua, 21. mai 2013.

Ivar Lytmot,
Stasautorisert revisor

Representasjon i komiteer og utvalg

LANDSRÅDET FOR HEIMEVERNET

(oppnevnt og følger stortingsperioden)
Representant: Jorunn Sjølie,
sekretariatet
Vararepresentant: Anne Britt Hauge,
Buskerud

FOLK OG FORSVAR

Styrerepresentant: Jorunn Sjølie,
sekretariatet

NORSK FØRSTEHJELPSRÅD

Representant: Jorunn Sjølie,
sekretariatet
Vararepresentant: Anne Britt Hauge,
Buskerud

STIFTELSE NESTOR

SENIORUTVIKLING (2009-2013)

(Tidligere Norsk senter for
seniorutvikling)
Repr. i styret: Laila Fjeld, Vestfold
Vara: Kirsti Aalborg Christiansen,
Vestfold

DET NASJONALE KOMPETANSE- SENTERET FOR BARN OG UNGDOM MED REVMATISK SYKDOM

Repr. i styret: Gerd Øfsti Rikardsen,
Nordland

FRIVILLIGHET NORGE

Representant: Generalsekretæren

FOKUS

Representant: Generalsekretæren

EXTRASTIFTELSE HELSE OG REHABILITERING

Generalsekretæren er nestleder i styret
VIRKE: Generalsekretæren er
styremedlem i Virke Ideell

LEGATER

UNNI OG JON DØRSJØS MINNEFOND
Styret: Organisasjonsleder Sølvi
Lundgaard
Generalsekretær Anne-Karin Nygård
Administrasjonssjef Inger Laake

SCHELDROP ELLERHUSENS LEGAT

Styret: Organisasjonsleder Sølvi
Lundgaard
1. nestleder Ellen-Sofie Egeland
Generalsekretær Anne-Karin Nygård

BERNT OG OLGA HOLMS LEGAT

Styret: Organisasjonsleder Sølvi
Lundgaard
2. nestleder Gunvor Kjølhamar

Organisasjonens ledelse og administrasjon

Landsstyret består av sentralstyret og fylkesledere som ikke er valgt til sentralstyret.

Fylkesledere:

Rigmor Østigård, Østfold
Gudrun Hauknes, Akershus
Brit Sandvold, Oslo
Ann-Kristin Aurland, Hedmark
Jorunn B. Granli, Oppland
Anne Britt Hauge, Buskerud
Anne Marie Jahre Larsen, Vestfold
Anne-Brit Åsmundhavn, Telemark
Tanja Fredensborg, Aust-Agder
Nana Finnes, Vest-Agder
Jorunn Fjellså, Rogaland
Jeanne Nygård Jebsen, Hordaland
Dagrun Digranes, Sogn og Fjordane
Solveig Fosseide, Møre og Romsdal
Borghild Knubben Åmot, Sør-Trøndelag
Undis Westerhus, Nord-Trøndelag
Marit Åsbakk, Nordland
Hildgunn Hammer, Troms
Ann Heggeskog Johansen, Finnmark

Sentralstyret:

Sølvi Lundgaard, organisasjonsleder
Ellen-Sofie Egeland, 1. nestleder

Gunvor Kjølhamar, 2. nestleder
Turi Marie Bruun, styremedlem
Magnhild Opphaug, styremedlem
Ingunn Arntun, styremedlem
Ann-Kristin Aurland, styremedlem
Varamedlemmer:
Vilma Karin Andersen
Rigmor Østigård
Arbeidsutvalget:
Sølvi Lundgaard, organisasjonsleder
Ellen-Sofie Egeland, 1. nestleder
Gunvor Kjølhamar, 2. nestleder

Administrasjonen

Sekretariatet har sekretærfunksjon for landsmøtet, landsstyret, sentralstyret og arbeidsutvalget. Det ivaretar arbeidsoppgaver som medlemsregister, økonomi, regnskap, informasjon/kommunikasjon, medlemsblad, organisasjonsutvikling og opplæring. Sekretariatet ivaretar fagområdene kvinnehelse, barn og unge, eldre, forskning og utvikling, samt organiserer store prosjekter som for eksempel nasjonale

konferanser. Sekretariatet ledes av generalsekretær Anne-Karin Nygård.

Pr. 31. desember 2012 ble Norske Kvinners Sanitetsforening sitt sekretariat driftet av 17 personer i hel- eller deltidsstillinger som til sammen utgjør 15,6 årsverk. Den overordnede målsettingen i ansettelse er å tiltrekke seg de best egnede kandidatene, uavhengig av kjønn. Det er få mannlige søkere når det lyses ut ledige stillinger i organisasjonen. Tradisjon, miljø og organisasjonens navn må trolig tilskrives noe av forklaringen på den kjønnsmessige skjevfordelingen blant sekretariatets ansatte, som består av 18 prosent menn og 82 prosent kvinner.

Sekretariatet hadde i 2012 et samlet sykefravær på 6,87 prosent, som fordelte seg på 5,79 prosent på sykemeldinger foreskrevet av lege og 1,08 prosent var egenmeldinger. Det er ikke registrert forhold som kan påvirke det ytre miljøet.

B-Abonnement

Norske Kvinners Sanitetsforening
Munthesgate 33
0260 Oslo

